

З. Марущак О.В., Савлук В.М., Свята М.В. Формування творчих здібностей майбутніх учителів трудового навчання та технологій засобами декоративно-ужиткового мистецтва. *Science, research, development. Pedagogy: матеріали міжнар. наук.-практ. конференції.* (27.02.2019-28.02.2019, Лондон). Warszawa, 2019. № 14. С. 55-59.

Міщенко О. В.,

кандидат технічних наук, старший викладач кафедри технологічної та професійної освіти і декоративного мистецтва, Хмельницький національний університет

СТАЖУВАЛЬНА ПРАКТИКА НА ВИРОБНИЦТВІ В ПІДГОТОВЦІ МАГІСТРІВ ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ

Як відомо, в наслідок бойових дій більше половини компаній легкої промисловості працюють з перебоями або закрилися. Велика кількість спеціалістів швейного профілю, всіх рівнів підготовки, знаходяться за кордоном. Крім того, зруйновані і пошкоджені заклади передвищої і вищої освіти.

Теперішні здобувачі вузів будуть задіяні у відновленні нашої країни. Від їх професіоналізму будуть залежати швидкість і якість відбудови України.

Тому, перед здобувачами освіти стають важливі завдання: глибокого оволодіння професіональними знаннями та вміннями, майстерністю, вмінням самостійно вдосконалювати професійні навички та здатними на практиці застосувати принципи наукової організації праці [1].

Метою навчання магістрів Хмельницького національного університету за ОП «Професійна освіта. Технологія виробів легкої промисловості», другого (магістерського) рівня освіти є підготовка конкурентоспроможного фахівця, який володіє фундаментальною теоретичною базою методичних дисциплін та фахових дисциплін швейного профілю, сучасними освітніми інструментами та технологіями, здатного розв'язувати складні задачі і проблеми у сфері професійної освіти за спеціалізацією «Технологія виробів легкої промисловості» (швейні вироби), що передбачає здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог.

Практична підготовка майбутніх педагогів професійного навчання є невід'ємною складовою частиною навчального процесу підготовки магістрів

Актуальні проблеми технологічної та професійної освіти

Хмельницького національного університету за освітньою програмою «Професійна освіта. Технологія виробів легкої промисловості».

Стандартом вищої освіти України другого магістерського рівня спеціальності 015 «Професійна освіта (за спеціалізаціями)» мінімальний обсяг кредитів ЄКТС, призначених для практики, становить 20 [2]. Відповідно й Освітньо-професійною програмою підготовки магістра враховано цю норму й передбачено два види практик: стажувальна в закладах професійної освіти і стажувальна на виробництві.

Стажувальна практика на виробництві проходить на швейних підприємствах згідно з укладеними угодами про співпрацю. Практична підготовка здійснюється під організаційно-методичним керівництвом викладачів кафедри та керівників від баз практик. Зміст практичної підготовки визначається відповідними програмами, а терміни її проведення – навчальним та робочим навчальними планами.

Одним з основних завдань такого виду практик є закріплення, поглиблення та систематизація теоретичних знань з технології виготовлення швейних виробів, здобутих ними; оволодіння професійним досвідом та набуття готовності до самостійної діяльності.

Предметом стажувальної практики на виробництві є функціональні обов'язки керівників виробництва швейних виробів різних асортиментних груп, організація виробничих процесів проектування та виготовлення сучасних моделей одягу, методи оброблення та обладнання, що використовуються на швейних підприємствах [3].

Під час проходження практики студенти вивчають: структуру підприємства; організацію роботи основних цехів підприємства; порядок розробки, заповнення та узгодження нормативно-технічної документації на усіх етапах виробництва, а також зміст посадових та службових обов'язків керівників виробничих процесів швейного підприємства [3].

У відповідності до енциклопедії професійної освіти поняття «виробнича практика» - це складова частина навчально-виховного процесу, передбачена навчальними планами і програмами, яка організовується в реальних виробничих умовах (або наближених до них) з метою формування в студентів уявлення про конкретну професійну сферу, набуття практичних знань, навичок та вмінь, набуття досвіду самостійної роботи за обраною професією.

Виробнича практика є інтегруючим видом підготовки спеціаліста, завдяки якому студенти вивчають технологічні процеси, специфіку організації праці та засоби виробництва, вдосконалюють уміння і навички, опановують

Актуальні проблеми технологічної та професійної освіти

нову техніку й обладнання, розширюють та поглиблюють виробничий досвід [1].

Стажувальна практика на виробництві у здобувачів, що навчаються у ХНУ за ОП «Професійна освіта. Технологія виробів легкої промисловості», другого (магістерського) рівня освіти відбувається на швейних підприємствах всіх форм власності та типу організації праці.

В ході проходження практики здобувачі освіти традиційно ознайомлюються: з виробничою програмою, основними техніко-економічними показниками підприємства; виробничими процесами структурних підрозділів; вивчають організацію роботи основних структурних підрозділів підприємства, робочих місць та їх технічне оснащення; особливості змісту і оформлення технічної документації на підприємстві.

Студенти не тільки знайомляться, а й опонують обладнанням цехів та ділянок швейного виробництва (швейні машини та обладнання для ВТО, настільні столи, розкрійні машини, САПР, пристосування тощо).

Крім цього практика передбачає роботу дублером керівника виробничих процесів (технолог, конструктор, майстер цеху, майстер зміни тощо), що сприяє формуванню професійних умінь і навичок, необхідних для прийняття самостійних рішень під час конкретної роботи в структурних підрозділах швейних підприємств та виховує потребу постійного оновлення фахових знань та їх творчого застосування в практичній діяльності.

Під час роботи дублером керівника виробничих процесів здобувачі виконують розробку оригінальних конструкційних та технологічних рішень моделей одягу, що виготовляються підприємством під час практики.

Таким чином, практичну підготовку студентів можна розглядати як систему заходів, що спрямована на формування молодого фахівця як соціально адаптованої і соціально відповідальної особистості, яка має:

- необхідні прикладні теоретичні знання та вміння оцінювати й виконувати ситуативні завдання;
- досвід роботи у вигляді навичок постановки і розв'язання реальної виробничої проблеми, набутий у процесі практики під час навчання;
- особистісні якості: ефективне спілкування, вміння працювати в команді, самостійне прийняття рішень, лідерський потенціал, самопрезентація, прагнення до розвитку, набуті і розвинені завдяки активній громадянській позиції під час навчання [6, с. 206].

За результатами проходження практик проводиться опитування здобувачів вищої освіти (анкета «Оцінювання якості практичної підготовки»), а результати анкетування здобувачів розміщуються на сайті кафедри ТПОіДМ.

Актуальні проблеми технологічної та професійної освіти

На підставі обговорення результатів проходження стажувальної практики на виробництві магістрами спеціальності 015.36 «Професійна освіта (Технологія виробів легкої промисловості)» та з урахуванням побажань студентів, при потребі вносяться відповідні доповнення у Програму практики.

Список використаних джерел

1. Косяк І. Формування професійної компетентності майбутніх інженерів-педагогів за профілем технологія виробів легкої промисловості під час виробничої технологічної практики. Збірник наукових праць Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини. 2015. Вип. 1. С. 164–170. URL: <http://surl.li/hgbnm> (дата звернення: 04.05.2023).

2. Про затвердження стандарту вищої освіти зі спеціальності 015 «Професійна освіта (за спеціалізаціями)» для другого (магістерського) рівня вищої освіти: наказ МОН України від 18.11.2020 № 1435. URL: <http://surl.li/hgbpn> (дата звернення: 15.10.2021).

3. Освітньо-професійна програма «Професійна освіта. Технологія виробів легкої промисловості (швейні вироби)» для другого (магістерського) рівня вищої освіти : Хмельницький національний університет. URL: <http://surl.li/aggrd> (дата звернення: 15.10.2021).

4. Стажувальна практика на виробництві: програма і методичні рекомендації для студентів другого (магістерського) рівня вищої освіти за освітньо-професійною програмою «Професійна освіта. Технологія виробів легкої промисловості» (швейні вироби)» / уклад. : Г. В. Красильникова, О. В. Міщенко, В. В. Білик. Хмельницький : ХНУ, 2021. 15 с.

5. Энциклопедия профессионального образования: в 3-х т. / под ред. С. Я. Батышева. М.: АЛО, 1999. Т.2: М-П. 488 с.

6. Чебукіна В. Ф. Особливості організації практичної підготовки фахівців у вищих навчальних закладах I–II рівня акредитації. Інформаційні технології в освіті, науці та виробництві. 2013. Вип. 3(4) С. 204–211.